

Obsah

Double risk in humanitarian assistance	9
PŘEDMLUVA.....	11
1 ÚVOD.....	13
2 OD KATASTROF KE SNIŽOVÁNÍ PRIMÁRNÍCH RIZIK A K ODOLNÝM KOMUNITÁM	17
2.1 Koncept snižování rizika katastrof	19
2.2 Klasifikace hrozeb a typy katastrof.....	20
2.3 Řízení rizika katastrof	23
2.4 Vývoj konceptu snižování rizika katastrof	24
2.5 Fáze řízení rizika katastrof.....	27
2.6 Snižování rizika katastrof v křehkých státech	28
2.7 Zranitelnost	30
2.8 Kapacity	31
2.9 Přístupy založené na komunitách jako hlavní nástroj DRR	33
2.10 Shrnutí.....	34
3 RIZIKA HROZÍCÍ PŘÍJEMCŮM POMOCI, SEKUNDÁRNÍ RIZIKA	37
3.1 Cíle výzkumu a problematika výběru respondentů.....	40
3.2 Výzkumná otázka a metodologie výzkumu	45
3.3 Výsledky výzkumu.....	51
3.4 Závěr výzkumu sekundárních rizik.....	56
4 RIZIKA, KTERÁ MOHOU ZPŮSOBIT VÝZNAMNOU ŠKODU PŘÍJEMCI POMOCI NEBO PŘIJÍMAJÍCÍ KOMUNITĚ	59
4.1 Pocit podřízenosti, nerovnoprávného vztahu.....	59
4.2 Ztráta lidské důstojnosti, svobody.....	61
4.3 Závislost na pomoci, zvyk na pomoc	62
4.4 Ztráta kapacit místních lidí, postižených i celé komunity, nabourání přirozené sítě pomoci.....	64

4.5 Likvidace místních trhů, vychýlení místní ekonomiky z rovnováhy, inflace cen	66
4.6 Zvyšování nerovností a závisti, pocit nespravedlnosti, změna tradiční sociální skladby, místních struktur, změna modelu chování.....	68
4.7 Tlak cizích hodnot, nutnost podřídit se názorům donora, nepochopení pomoci, neztotožnění se	71
4.8 Pocit zklamání a nenaplněných očekávání, která vytváří příchod zahraniční pomoci.....	75
4.9 Výměna pomoci za alkohol, za drogy, za zbraně, rozkrádání a zneužívání pomoci	76
4.10 Ohrožení života místních spolupracovníků mezinárodních organizací, zvláště žen	77
4.11 Špatná nebo žádná pomoc, další škody a rizika	78
4.11.1 Korupce a zneužívání pomoci	79
4.11.2 Manažerská selhání, působení médií.....	80
4.11.3 Personální otázka	82
4.11.4 Závislost místních organizací na financování ze zahraničí a úskalí participace.....	83
4.11.5 „Nutné“ porušování principů.....	84
4.11.6 Závislost velkých mezinárodních nevládních organizací na pomoci	85
4.11.7 Politizace pomoci	86
4.12 Oblasti, kterých se rizika hrozící příjemcům pomocí dotýkají	86
4.12.1 Materiálně-ekonomický rozměr	86
4.12.2 Sociálně-politický rozměr.....	87
4.12.3 Morálně-etický rozměr.....	87
4.12.4 Duchovní rozměr	88
4.12.5 Rizika, která se dotýkají oblasti rozvojové pomoci.....	88

5 HODNOTY, PRINCIPY, PRAVIDLA A TEORETICKÁ VÝCHODISKA V ZAHRANIČNÍ, ZEJMÉNA HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	89
5.1 Obecná pravidla.....	90
5.1.1 Priorita pomoci	91
5.1.2 Lidská důstojnost a lidská práva	92
5.1.3 Humanitární charta a kvalita pomoci	93
5.1.4 Kde jsou práva, jsou i povinnosti a odpovědnost	94
5.1.5 Povinnostní etika a Thomas Pogge	96
5.1.6 Pomoc založená na lidských právech v encyklice Benedikta XVI.	98
5.1.7 Povinnost a utilitaristické výjimky	99
5.1.8 Utilitarismus	99
5.1.9 Do no Harm.....	100
5.1.10 Utilitarismus a Peter Singer	101
5.1.11 Utilitarismus a lidská práva	103
5.2 Pravidla, která se vztahují spíše ke správnému chování, správnému řízení a koordinaci humanitární pomoci (manažerská)	105
5.2.1 Respekt k místní kultuře a mravům	105
5.2.2 Princip subsidiarity.....	106
5.2.3 Problematika daru.....	106
5.2.4 Problematika peněz	107
5.2.5 Soutěživost organizací	110
5.2.6 Humanitární pomoc a sdělovací prostředky	110
5.2.7 Politizace humanitární pomoci, spolupráce s armádou.....	114
5.3 Dohody o správném poskytování zahraniční pomoci mezivládního charakteru.....	117
6 JAK ZABRÁNIT ŠKODÁM HROZÍCÍM V HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	119
6.1 Popis výzkumu	119
6.2 Analýza rozhovorů	121
6.3 Výsledky výzkumu, potřeba spolupráce v humanitární pomoci	126

7	OD PŘÍMÉ IMPLEMENTACE K PARTNERSTVÍ (PARTICIPACE).....	131
7.1	Podoby spolupráce mezinárodních a místních nevládních organizací (INGOs a LNGOs).....	132
7.2	Definice partnerství	133
7.3	Význam partnerství INGOs a LNGOs.....	136
7.3.1	Partnerství INGOs a LNGOs v rozvojové pomoci	136
7.3.2	Partnerství INGOs a LNGOs v humanitární pomoci	137
7.3.3	Současné trendy ovlivňující partnerství INGOs a LNGOs	138
7.4	Rozvoj kapacit jako základ partnerství.....	140
7.5	Diskuze.....	142
7.6	Hodnoty a principy – teorie vs. praxe.....	143
7.6.1	Kapacity LNGOs	145
7.6.2	Úskalí efektivity a udržitelnosti partnerství	146
7.6.3	Sociokulturní úskalí.....	147
8	ZÁVĚR.....	149
9	SEZNAM ZKRATEK	153
10	BIBLIOGRAFIE.....	155